



Aké sú možnosti vedenia lesnej hospodárskej evidencie ?

Národné lesnícke centrum

– Ústav lesných zdrojov a informatiky Zvolen

Od 1. januára 2012 nadobudla platnosť Vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky č. 297/2011 Z.z. o lesnej hospodárskej evidencii. Vyhláška reaguje na súčasné komunikačné technológie a umožňuje viesť lesnú hospodársku evidenciu v písomnej a elektronickej podobe. Pri vedení evidencie prostredníctvom webovej aplikácie správcu informačného systému lesného hospodárstva (alebo aplikácií s ním kompatibilných) postačuje len elektronická podoba evidencie.

V súlade s touto vyhláškou začalo Národné lesnícke centrum Zvolen riešiť, akým spôsobom vytvorí webovú aplikáciu pre lesnú hospodársku evidenciu (LHE). Keďže NLC prevádzkuje Lesnícky GIS (ďalej LGIS) vybudovaný na modernej technológii, z hľadiska spravovania aplikácie aj jej zavedenia do prevádzky bolo najefektívnejšie nevytvárať novú webovú aplikáciu, ale integrovať LHE do projektu LGIS (<http://lvu.nlcsk.org/lgis/>).

Sú dve základné možnosti ako viesť LHE výlučne v elektronickej podobe:

1. LHE viesť v programe, ktorý umožní zozbierané dáta exportovať do LGIS-u

Odborní lesní hospodári, ktorí používajú svoje existujúce programové riešenie na vedenie LHE ho môžu naďalej používať. Tvorca ich konkrétneho programu musí zabezpečiť len export údajov LHE vo výmennom formáte (xml súbor). Potom je možné dáta načítať prostredníctvom webovej služby do LGIS-u. So štruktúrou výmenného formátu už oboznámilo NLC všetkých známych tvorcov lesníckeho softvéru pôsobiacich na Slovensku.

2. LHE viesť priamo vo webovej aplikácii LGIS

Tí, čo dosiaľ špecializovaný softvér na vedenie LHE nemali, môžu využiť druhú možnosť a tou je webová aplikácia LGIS.

Jednotlivé obrazovky sú navrhnuté tak, aby čo najviac pripomínali predpísané tlačivo. OLH si otvorí príslušnú obrazovku tlačíva a píše cez klávesnicu tak, ako bol zvyknutý písať rukou na papier. Napriek tomu, že užívateľské programové rozhranie

je koncipované intuitívne, obrazovka má aj tlačítko nápoveda. Ak by užívateľ potreboval presný postup pre činnosť, ktorú chce práve vykonať, môže použiť nápovedu (<http://lvu.nlcsk.org/lgishelp/>).

Nový záznam v evidencii sa vytvára stlačením tlačítka *Nový záznam*. Ten je možné ihneď editovať. Pri editácii sú k dispozícii okná číselníkov, kde je možné vyhľadať príslušný kód. Prínosom to bude pri rozsiahlejších číselníkoch (napríklad skratky škodlivých činiteľov). Skratky sa môžu zadávať aj priamo z klávesnice bez použitia číselníkov. Pri zadaní nesprávneho údaja sa zobrazí chybové hlásenie a chybný údaj sa zobrazí červenou farbou. Chybný údaj sa nezapíše. Užívateľské rozhranie je navrhnuté tak, aby sa dáta dali rýchlo editovať. Rýchlosť editácie OLH ocenia hlavne pri tvorbe ročných hlásení. Úprava záznamu je umožnená tlačítkom *Upraviť záznam*. Záznam je možné publikovať – vtedy je v systéme LGIS viditeľný pre štátnu správu.

Porastová karta v evidencii ťažby dreva a holín obsahuje tlačítko *Grafická evidencia*. Po jeho stlačení sa otvorí okno editora priestorových dát. Editované objekty priestorových dát sú naviazané na editovaný riadok porastovej karty. Tým je ovplyvnená možnosť vybrať si druh rubu. Napríklad, ak máme v riadku porastovej karty zadaný hospodársky spôsob a formu MH editor priestorových dát ponúkne iba holoruby.

Na rozdiel od číselnej evidencie, kde je prevažná väčšina tlačítok označená slovom, v editore priestorových dát sú tlačítka s ikonami. Pri nastavení kurzora nad obrázok tlačítka sa zobrazí stručný popis jeho funkcionality.

Medzi základné tlačítka patria: *Nové polygóny*, *Označenie prvkov* (výber), *Odstránenie označených prvkov*. Grafický editor priestorových dát umožňuje zakresľovať jednotlivé typy rubov podľa značkového kľúča, editáciu už zakreslených rubov, mazanie. Umožňuje vkladanie poznámky ku grafickým objektom. Ten, kto má skúsenosti s iným programom pre tvorbu máp, si rýchlo zvykne na možnosti tohto editora. Aj užívatelia s menšími skúsenosťami zvládnu prácu s priestorovými dátami v tomto užívateľsky prívetivom prostredí.

Odborný lesný hospodár sa môže rozhodnúť vyplniť vo webovej aplikácii iba Ročnú evidenciu výkonnov v lesných porastoch plus Ročnú evidenciu ochrany a lesotechnických meliorácií a mesačné evidencie viesť naďalej písomnou formou. Stráca tak však možnosť automatizovaného vytvorenia ročnej evidencie z mesačných evidencií vedených v aplikácii LGIS.

Pre vedenie evidencie vo webovej aplikácii LGIS-u, musí byť užívateľ registrovaný. OLH si môže prihlasovacie údaje vyžiadať na NLC-ULZI odbor geoinformatiky (e-mail: polacik@nlcsk.org).

Druhou podmienkou pre vedenie evidencie vo webovej aplikácii LGIS-u je mať priradené JPRL v systéme LGIS k príslušnému obhospodarovateľovi lesa a OLH. Priradenie JPRL vykonáva príslušný obvodný lesný úrad. Ak OLH v LGIS-e nemá priradené JPRL, mal by o ich priradenie požiadať príslušný obvodný lesný úrad (bez priradenia JPRL nie je možné viesť v systéme LGIS evidenciu).

Ročné evidencie po vyplnení odošle OLH stlačením príslušného tlačítka na obvodný lesný úrad. Po odoslaní evidencie je editácia zablokovaná. Lesný úrad evidencie schváli, alebo vráti na prepracovanie. Existuje aj možnosť, opätovne povoliť otvorenie schválenej evidencie a jej opätovné schválenie tzv. podanie opravnej evidencie.

Snahou tvorcov webovej aplikácie bolo vytvoriť komfortné softvérové riešenie, šetriace čas odborným lesným hospodárom a pracovníkom lesných úradov. Do akej miery sa zámer podarilo naplniť sa ukáže už začiatkom budúceho roku.

Pripomíname, že odborný lesný hospodár, ktorý chce odovzdať lesnému úradu **ročné evidencie tradičnou formou na tlačíve**, si ich môže zakúpiť v NLC alebo stiahnuť zo stránky www.forestportal.sk.

ČASOPIS LESNÍKOV, MAJITEĽOV A PRIATEĽOV LEŠA

11-12/2012

LES & LET KRUHY





Ján Filla

šéfredaktor

Hneď na úvod zaujímavá správa: stav lesov na Slovensku v čase formovania chránených území bol natoľko priaznivý, že ku dnešnému dňu je až 61 percent všetkých lesov v chránených územiach a 49 percent lesov v európskej sústave chránených území! Možno si poviete, to naozaj nepotrebuje komentár. Ved' predsa každému súdnemu našincovi musí byť jasné, že je to predovšetkým zásluha generácii lesníkov, ktorých spôsoby hospodárenia umožnili zachovanie takýchto lesných ekosystémov. Žiaľ, jasné to asi nie je súčasnej novo vytvorenej generácii „ochrancov prírody“, ktorí tlakom na politikov a laickú verejnosť začali otáčať kormidlo opačným smerom od roku 1995, kedy začal platiť nový zákon o ochrane prírody a krajiny. A práve tu sa začali problémy, ktoré v konečnom dôsledku namiesto ochrany a zlepšovania stavu lesov v chránených územiach, zapríčiňujú ich zhoršovanie až veľkoplošný rozpad a zánik. Najväčším problémom sa ukazuje fakt, že súčasná „ochrana prírody“ nemá jasne a realisticky naformulovaný žiadny cieľový stav, ku ktorému by mal vývoj lesov v chránených územiach smerovať (viac si o tejto téme môžete prečítať vo vnútri tohto čísla).

Životná múdrosť vraví, že keď nevieš ako ďalej, pozri sa späť. Určite tam nájdeš poučné príklady. A nemusíš často ani nič nové vymýšľať. V tomto duchu vám dnes ponúkame články, ktorých autori sa podujali zaznamenať historický vývoj až po súčasnosť v pestovaní a ochrane lesa. Dozvieme sa, že pestovanie lesa v dnešnej forme sa vyprofilovalo v asi tisícročnom procese, v ktorom sa striedali pozitíva i negatíva. Že zalesňovanie nelesných pôd po druhej svetovej vojne patrí k najvýznamnejším akciám v celej histórii zalesňovania, kedy sa podarilo zalesniť tie najextrémnejšie stanovištia od nížin až po hornú hranicu lesa...

Takže, zostáva na každom z nás, čo si z týchto článkov vyberieme. Aké poučenia pre súčasnosť!

06 INFO MPRV SR

Lesnícky pohľad na manažment lesov v chránených územiach

11 ČO NÁS ZAUJALO?

Pralesy na Slovensku. Aký je ich súčasný stav a aké sú fakty?

18 O ČOM SA HOVORÍ?

Sú rubné doby vysoké alebo nízke?

20 PESTOVANIE LESA

Kde hľadať základné východiská pestovania lesa?

24 ZÁKLADY LESA

Zalesňovanie nelesných pôd na Slovensku. Poučíme sa?

29 OCHRANA LESA

Akým vývojom prešla a kam smeruje ochrana lesa?

33 ŠTÁTNE LESY

Zhovárame sa s rozvojovo-technickým riaditeľom Lesov

37 O ČOM SA (NE)HOVORÍ?

Výberkové hospodárenie si rozhodne zaslúži väčšiu pozornosť

41 VY SA PÝTATE

Ako pokračuje príprava zákona o pozemkových spoločnostiach?

58 BOLI SME PRI TOM

Najstaršie štúdio na svete!

59 POZÝVAME VÁS

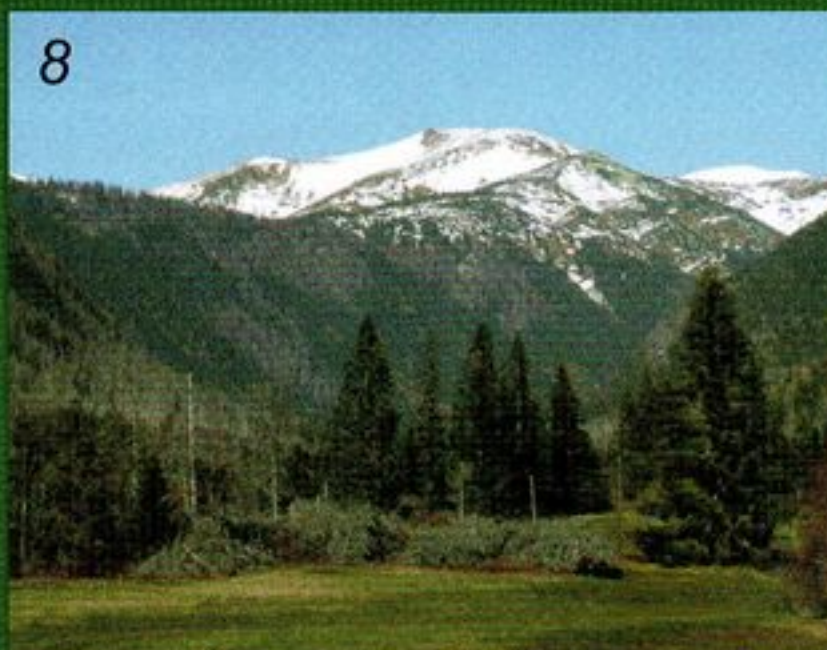
Svetový veľtrh Elmia Wood

60 VIETE, ŽE...?

Aké sú možnosti vedenia LHE

61 DISKUSNÉ FÓRUM

Na horúcu tému – verejné obstarávanie



z obsahu ...

LES - ročník 68/2012

Letákruchy - ročník 11/2012

Časopis pre lesníkov, majiteľov a priateľov lesa

Vydavateľ: Lesmedium SK, s.r.o. Bratislava

v spolupráci s Ministerstvom pôdohospodárstva a

rozvoja vidieka SR

Adresa redakcie:

Lesmedium SK, s.r.o.

Mierava 18, 821 05 Bratislava

Tel: 02/43427792, 0903 244 716

e-mail: lesmedium@nexta.sk

www.lesmedium.sk

Šéfredaktor: Mgr. Ján Filla, mobil: 0903 244 716

Grafická úprava: MFA, s.r.o.,

Ing. arch. Marek Filla

e-mail: marekfilla@mfararch.sk

Predplatné: Miroslav Kucian Perex K+K

tel: 0903 459 764, 02/43427792

e-mail: perexk.k@stonline.sk

Informácie o predplatnom:

Tel: 0903 459 764, 02/43427792

Prijem inzercie: 0903 244 716

e-mail: lesmedium@nexta.sk

Celoročné predplatné: 7,57 EUR

Názory publikované v diskusných rubrikách nemusia byť totožné so stanoviskom redakcie a redakčnej rady.

Redakčná rada časopisu LES:

Ing. Ján Mizerák - predseda

Prof. Ing. Július Novotný, CSc.

Ing. Marián Ondrejčák

Ing. Erik Rozkapal - výkonný tajomník

Ing. Ján Švančara

Doc. Ing. Jaroslav Škvarčina, CSc.

Ing. Jozef Jendruch, PhD., Ing. Jozef Dóczy

Ing. Ján Mrenica,

Ing. Milan Zúbrik, PhD., Mgr. Ján Filla

Odborní konzultanti Letákruhov:

Doc. Ing. Jozef Konápko, CSc.

Prof. Ing. Milan Saniga, DrSc.

Doc. Ing. Ján Ilavský, CSc.

Ing. Blažej Možuča, Ing. Ján Štefánik

Ing. Milan Fischer, Ing. Jan Václavík

Ing. Drahos Brezula

Ing. Lubomír Novák, CSc.

Vlastimil Zeman, Dipl.-Ing. Herbert Grill

Mediálny partner: „Lesnícka práca“ /ČR/

ISSN 1337-9712

EV: 3432/09